ក្រមប្រតិបត្តិ

ប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវ

វិស័យជលផល

ក្រមប្រតិបត្តិ
ប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវ
វិស័យជលផល

ម.ព.ឯ.ក AIDOC
Code: 139-044
Date:
Donated by:

សហការផលិតដោយ
នាយកដ្ឋានជលផល និង JICA ខែ ធ្នូ ២០០៣

ក្រមប្រតិបត្តិ

ប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវ

វិស័យជលផល

បកប្រែសម្រួលចេញពីសៀវភៅរបស់ FAO ស្តីពី

Code of Conduct for Responsible Fisheries

ទីក្រុងរ៉ូម ឆ្នាំ ១៩៩៥ ដែលមានចំនួន ៤១ ទំព័រ

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ JICA

បកប្រែសម្រួល និង រចនា

- លោក ម៉ៅ សំអុន
- លោក ហាវ វិសិដ្ឋ

ពិនិត្យ និង កែសម្រួល

- លោក ណៅ ធូក
- លោក សម នៅ

អង្គការស្បៀងអាហារ និង កសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ

ទីក្រុង រ៉ូម ១៩៩៥

ការរៀបចំដែលបានធ្វើឡើង និង អត្ថន័យនៃអត្ថបទទាំងមូលដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយនេះពុំមែនឆ្លុះបញ្ចាំងទស្សនៈ ទោះជានៅក្នុងផ្នែកណាមួយរបស់អង្គការស្បៀងអាហារ និង កសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិលើការងារច្បាប់របស់ប្រទេស ដែនដី ទីក្រុង តំបន់ ឬ លើការងារគ្រប់គ្រងនៃអាជ្ញាធរផ្ទាល់ ឬ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការកំណត់តំបន់ដែលត្រូវគ្រប់គ្រងឡើយ ។

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងដោយនាយកដ្ឋានផលផល ។

គ្មានផ្នែកណាមួយនៃការបោះពុម្ពនេះត្រូវបានផលិតឡើងវិញ រក្សាទុកនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលអាចយកមកប្រើវិញបាន ឬ បំប្លែងទៅជាទម្រង់ណាមួយ ឬ ដោយមធ្យោបាយណាមួយ ដូចជាអេឡិចត្រូនិច មេកានិច ថតចំលង។ល។ ដោយមិនបានសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីម្ចាស់រក្សាសិទ្ធិ ។ រាល់ពាក្យស្នើសុំការអនុញ្ញាតដែលភ្ជាប់គោលបំណង និង វិសាលភាពនៃការផលិតឡើងវិញត្រូវតែផ្ញើមកនាយកដ្ឋានផលផល លេខ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ។

@ ជ.ផ ២០០៣

ទំព័រ

មាតិកា			i
អារម្ភកថា			iii
សេចក្តីផ្តើម			១
មាត្រា	១	សារជាតិ និង វិសាលភាពរបស់ក្រមប្រតិបត្តិ	១
មាត្រា	២	គោលបំណងរបស់ក្រមប្រតិបត្តិ	២
មាត្រា	៣	ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងឯកសារអន្តរជាតិផ្សេងទៀត	៣
មាត្រា	៤	ការអនុវត្ត ត្រួតពិនិត្យ និង ការកែសម្រួលសម្រប	៤
មាត្រា	៥	សំណូមពរពិសេសរបស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ	៥
មាត្រា	៦	គោលការណ៍ទូទៅ	៦
មាត្រា	៧	ការគ្រប់គ្រងជលផល	១១
មាត្រា	៨	ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ	២៣
មាត្រា	៩	ការអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្ម	៣៣
មាត្រា	១០	ការធ្វើសមាហរណកម្មវិស័យជលផលនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ឆ្នេរ	៣៧
មាត្រា	១១	ការកែច្នៃបន្ទាប់ពីការប្រមូលផលនេសាទ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម	៣៩
មាត្រា	១២	ការស្រាវជ្រាវជលផល	៤៥
ឧបសម្ព័ន្ធ	១	សាវតាដើម និង វិវឌ្ឍនាការរបស់ក្រមប្រតិបត្តិ	៥០
ឧបសម្ព័ន្ធ	២	ដំណោះស្រាយ	៥៨

ក្រមប្រតិបត្តិប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវវិស័យជលផលដែលឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ប្អូនៗសិស្សានុសិស្ស និង មិត្តរួមអាជីពទាំងអស់កំពុងកាន់អាននៅក្នុងដៃនេះត្រូវបានបកប្រែសម្រួល រៀបរៀង ចងក្រង ហើយបោះពុម្ពយ៉ាងសម្រិតសម្រាំងចេញពីសៀវភៅជាភាសា អង់គ្លេសដែលមានចំណងជើងថា " Code of Conduct for Responsible Fisheries " ក្នុងគោលបំណង ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសជាតិ ។

ក្រមប្រតិបត្តិនេះត្រូវបានបកប្រែមកជាភាសាជាតិ ការប្រើពាក្យពេចន៍ទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅនេះគឺផ្អែកទៅតាមវចនានុក្រមខ្មែរដែលជាការចេញផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ព.ស. ២៥១១ គ.ស. ១៩៦៧ ។

ចំពោះខ្លឹមសារបច្ចេកទេសដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅទាំងមូល យើងខ្ញុំបានពិនិត្យកែសម្រួល ផ្ទៀងផ្ទាត់ សាចុះសាឡើងជាច្រើនលើក ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយយើងខ្ញុំជឿជាក់ថាពិតជានៅមានខ្វះចន្លោះ ខ្លះៗជាមិនខាន ទោះបីដោយចេតនា ឬ អចេតនាក្តី ។

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នារង់ចាំទទួលរាល់ការរិះគន់ ស្តាប់ទាពីសំណាក់អ្នកអានគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានដោយសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ ។

រាល់មតិ យោបល់រិះគន់កែលំអដើម្បីស្ថាបនាទាំងអស់ សូមផ្ញើមកនាយកដ្ឋានជលផល លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ឬ តាមរយៈ e-mail: nuov@mobitel.com.kh ។

អារម្ភកថា

តាំងពីបុរាណកាល ផលដែលបានមកពីការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទគឺជាប្រភពធនធានម្ហូបអាហារយ៉ាងសំខាន់សំរាប់មនុស្សជាតិ ហើយជាប្រភពផ្តល់ការងារ និង ចំណូលសេដ្ឋកិច្ចដល់អ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពនេះ ។ ទ្រព្យសម្បត្តិនៃធនធានវារិជាតត្រូវបានសន្មតថាជាអំណោយគ្មានដែនកំណត់របស់ធម្មជាតិ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមលោកលើកទី ២ ជាមួយនឹងការរីកចំរើននៃចំណេះដឹង និង ការអភិវឌ្ឍវិស័យជលផលបានប្រឈមមុខទៅនឹងការពិតដែលធនធានវារិជាត ទោះបីបានកែលំអឱ្យប្រសើរឡើងវិញក្តីចាំបាច់ត្រូវតែគ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើការចូលរួមចំណែករបស់វាទៅក្នុងអាហារូបត្ថម្ភ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និង សុខុមាលភាពនៃការរីកចំរើនប្រជាពលរដ្ឋលើពិភពលោកត្រូវតែមាននិរន្តរភាព ។

ការបើកចូលលាយបុព្វកថាក្នុងពាក់កណ្តាលកិច្ចប្រជុំលើកទី ៧០ នៃតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ និង ការអនុម័តិក្នុងឆ្នាំ១៩៨២បន្ទាប់ពីមានការពិភាក្សាយ៉ាងយូរនៅក្នុងអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីច្បាប់សមុទ្របានផ្តល់នូវក្រោងការណ៍ថ្មីសំរាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានសមុទ្រឱ្យប្រសើរឡើង ។ របបដែលពេញលក្ខណៈច្បាប់ថ្មីនៃមហាសាគរបានផ្តល់ដល់បណ្តាប្រទេសជាប់ឆ្នេរនូវសិទ្ធិ និង ការទទួលខុសត្រូវសំរាប់ការគ្រប់គ្រង និង ការប្រើប្រាស់ធនធានវិស័យជលផលនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់គេ ៩០ ភាគរយនៃជលផលសមុទ្រកាន់កាប់ដោយពិភពលោក ។ បណ្តាវិសាលភាពនៃយុត្តាធិការជាតិគឺជាការចាំបាច់ ប៉ុន្តែខ្វះសមត្ថភាពឈានទៅរកការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និង ការអភិរក្សប្រកបដោយនិរន្តរភាពរបស់វិស័យជលផល ។ ប្រទេសដែលនៅតាមឆ្នេរជាច្រើនបានបន្តប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាជាច្រើន ដូចជាខ្វះខាតបទពិសោធន៍ ថវិកា និង ធនធានរូបសាស្ត្រ គេគិតថានឹងដកហូតយកប្រយោជន៍ឱ្យបានច្រើនពីជលផលដែលនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់គេ ។ ប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះជលផលពិភពលោកបានប្រែក្លាយទៅជារត់តាមទីផ្សារឧស្សាហកម្មម្ហូបអាហារដែលកំពុងអភិវឌ្ឍទៅមុខយ៉ាងស្វាហាប់ ហើយបណ្តាប្រទេសតំបន់ឆ្នេរបានខិតខំយ៉ាងខ្លាំងដើម្បីទទួលយកនូវសារ

ប្រយោជន៍ពីឱកាសថ្មីរបស់ពួកគេដោយវិនិយោគទៅលើនាវានេសាទដែលមានលក្ខណៈទំនើប និង រោងចក្រកែច្នៃ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរីកចំរើននៃតំរូវការត្រី និងផលិតផលត្រីនៅលើឆាកអន្តរជាតិ

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី នៅចុងឆ្នាំ ១៩៨០ បញ្ហានេះបានបង្ហាញកាន់តែច្បាស់ថាធនធានជលផលមិនអាចទ្រាំទ្របានទៅនឹងការរីកចំរើននៃការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទដែលកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយគ្មានការត្រួតពិនិត្យ និង របៀបគ្រប់គ្រងជលផលថ្មីបានប្រកាន់យកជាបន្ទាន់ដើម្បីបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌអភិរក្ស និង ការគ្រប់គ្រង ។ ស្ថានភាពកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរឡើងដោយយល់ច្បាស់ថា ជលផលដែលគ្មានរបៀបរៀបរយនៅក្នុងលំហសមុទ្រក្រៅ ករណីខ្លះរួមបញ្ចូលទាំងពូជត្រីដែលធ្វើចរាចរឆ្ងាយ និង ច្រកតាវដែលកើតឡើងនៅក្នុង និង នៅក្រៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខក្លាយជាកំនើនបញ្ហាពាក់ព័ន្ធ ។

នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៩១ គណៈកម្មាធិការស្តីពីជលផល(COFI) បានអំពាវនាវឱ្យរៀបចំទស្សនៈថ្មីដែលអាចជួយគាំទ្រវិស័យជលផលប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវ ។ ក្រោយមកសន្និសីទអន្តរជាតិស្តីពីភាពទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទបានប្រព្រឹត្តិឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩២ ទៅ Cancun ប្រទេសម៉ិចសិកកូបានជួយជ្រោមជ្រែងស្នើ FAO ឱ្យរៀបចំក្រមប្រតិបត្តិអន្តរជាតិដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការពាក់ព័ន្ធទាំងនោះ ។ លទ្ធផលនៃសន្និសីទនេះ ជាពិសេស សេចក្តីប្រកាសទៅ Cancun គឺជាការរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ទៅដល់សន្និសីទអង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ ១៩៩២ ស្តីពីបរិស្ថាន និង ការអភិវឌ្ឍ ជាពិសេសនៅក្នុងរបៀបវារៈទី ២១ របស់វា ។បន្ទាប់មកសន្និសីទអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសន្និធិត្រីច្រកតាវ និង សន្និធិត្រីធ្វើចរាចរឆ្ងាយបានកោះប្រជុំដែលក្នុងនោះ FAO ជាអ្នកផ្តល់ការជួយគាំទ្របច្ចេកទេសយ៉ាងសំខាន់ ។ នៅវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ កិច្ចព្រមព្រៀងដើម្បីជំរុញឱ្យនាវាធ្វើអាជីវកម្មនេសាទធ្វើតាមវិធានការអភិរក្ស និង គ្រប់គ្រងនៅសមុទ្រក្រៅត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទី ២៧ នៃសន្និសីទFAO ។

កំណត់ត្រានានា និង ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ក្នុងជលផលពិភពលោក អង្គរដ្ឋបាល FA បានស្នើឱ្យរៀបចំក្រមប្រតិបត្តិភាពទទួលខុសត្រូវលើវិស័យជលផលថ្នាក់ពិភពលោកមួយដែលវានឹងរលូនទៅនឹងឧបករណ៍នានាក្នុងឥរិយាបថមួយមិនចាំបាច់សំរាប់បង្កើតគោលការណ៍ និង បទដ្ឋាននានាឱ្យសមស្របទៅនឹងការអភិរក្ស ការគ្រប់គ្រង និង ការអភិវឌ្ឍនៃគ្រប់ជលផល ។ ក្រមប្រតិបត្តិដែលបានអនុម័តជាឯកច្ឆន្ទ

នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៥ដោយសន្និសីទ FAO បានផ្តល់នូវគ្រោងការណ៍ចាំបាច់សំរាប់កិច្ចខិតខំរបស់ប្រទេសទាំងអស់ និង អន្តរជាតិ ដើម្បីធានានិរន្តរភាពការធ្វើអាជីវកម្មធនធានវារិជាតឱ្យស្របទៅនឹងបរិស្ថាន ។

FAO ដោយអនុលោមទៅតាមអាណត្តិរបស់ខ្លួនបានសន្យាយ៉ាងពេញទំហឹងជួយដល់បណ្តាប្រទេសសមាជិក ជាពិសេសបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍក្នុងការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពនូវក្រមប្រតិបត្តិប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវវិស័យជលផល ហើយរាយការណ៍ជូនទៅសហគមន៍សហប្រជាជាតិស្តីពីជោគជ័យរីកចំរើន និង សកម្មភាពចាំបាច់នៅពេលអនាគត ។

<u>សេចក្តីផ្តើម</u>

ជលផលរាប់បញ្ចូលទាំងវារីវប្បកម្មជាប្រភពផ្គត់ផ្គង់ទូវម្ហូបអាហារ ការងារ ការបង្កើតថ្មី ពាណិជ្ជកម្ម សេដ្ឋកិច្ច និង សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅលើពិភពលោកសំរាប់ជំនាន់បច្ចុប្បន្ន និង អនាគត ហើយគួរតែត្រូវបានដំណើរការក្នុងឥរិយាបថមួយប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវ ។ ក្រមប្រតិបត្តិនេះរៀបចំ គ្រប់គ្រងនូវចង្កោមគោលការណ៍ និង បទដ្ឋានអន្តរជាតិនៃឥរិយាបថសំរាប់ការអនុវត្តប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវជាមួយនឹងទស្សនៈ ដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធិភាពអភិរក្ស គ្រប់គ្រង និង អភិវឌ្ឍនៃធនធានវារីសត្វមានជីវិតដោយគោរពទៅដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និង ជីវៈចម្រុះ ។ ក្រមប្រតិបត្តិកត់សំគាល់នូវសារៈសំខាន់របស់វារិជាត និង សារៈប្រយោជន៍របស់សារធាតុចិញ្ចឹម សេដ្ឋកិច្ច សង្គម បរិស្ថាន និង ប្រពៃណីដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងវិស័យជលផល ។ ក្រមប្រតិបត្តិយកចិត្តទុកដាក់ដល់លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ធនធាន បរិស្ថានរស់នៅរបស់វា និង សារៈប្រយោជន៍នៃអ្នកហូបចុក និង អ្នកប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀត ។ បណ្តាប្រទេស និង គ្រប់អាជ្ញាធរដែលចូលរួមក្នុងជលផលត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ក្នុងការប្រតិបត្តិក្រមប្រតិបត្តិ ហើយផ្តល់ប្រសិទ្ធិភាពទៅលើវា ។

មាត្រា ១ សារជាតិ និង វិសាលភាពរបស់ក្រមប្រតិបត្តិ

១.១ ក្រមប្រតិបត្តិនេះគឺជាការស្ម័គ្រចិត្ត ។ ប៉ុន្តែផ្នែកខ្លះរបស់វាត្រូវបានផ្អែកលើវិធាននៃច្បាប់អន្តរជាតិ គិតទាំងច្បាប់ទាំងឡាយដែលឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីច្បាប់សមុទ្ររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ចុះថ្ងៃ ទី ១០ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨២ ។ ក្រមប្រតិបត្តិក៏មានផ្ទុកផងដែរនូវកិច្ចសន្យានានាដែលអាច ឬ ដែលមានស្រាប់ចងបញ្ចូលគ្នាដោយមធ្យោបាយ កាតព្វកិច្ច ឧបករណ៍ច្បាប់ផ្សេងៗក្នុងចំណោមភាគីនៃកិច្ចសន្យា ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តជាមួយនឹងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនិងវិធានការ